

Teknologiateollisuus

EU:n Clean Energy Package ja sen vaikutukset Suomelle

Hiilitieto ry, Kolfakta rf talviseminaari 22.3.2018

Martti Kätkä
Johtava asiantuntija, Energiapolitiikka
Teknologiateollisuus ry

EU:n komissio antoi puhtaan energian paketin 30.11.2016

Paketti koostuu kahdeksasta lainsäädännöllisestä kokonaisuudesta

- energiamarkkina-asetus
- energiamarkkinadirektiivi
- uusiutuvien energialähteiden edistämisdirektiivi
- energiaunionin hallintomalli
- energiatehokkuusdirektiivi
- rakennusten energiatehokkuusdirektiivi
- Agency for Cooperation of Energy Regulators (ACER) -asetus
- energian riskivalmiusdirektiivi

22.3.2018

Teknologiatoellisuus

3

Energiamarkkina-asetus ja –direktiivi 1/3

- Energiamarkkinoilla hinnan on saatava muodostua kysynnän ja tarjonnan mukaan; hintasäätelyä on luovuttava.
- Sähkemarkkinoilla noudatetaan energy only -periaatetta, jossa erillisistä kapasiteettimarkkinoista pitää pyrkiä eroon.
- Sähkön hinnan on saatava heijastaa niukkuutta, jolloin sähkön tuottajille tulee riittävä signaali uuden tuotantokapasiteetin rakentamiseksi.
- Kuluttajan asemaa korostetaan ja sähkemarkkinat on avattava energiapalveluyrityksille, jotka voivat hyödyntää kuluttajien kysyntäjoustoja, energian varastointikapasiteettia ja pientuotantoa.

22.3.2018

Teknologiatoellisuus

4

- Tehopulatilanteita varten on edistettävä joustavan kapasiteetin rakentamista mutta lisäksi rajat ylittäviä siirtojohtoja naapurimaiden kanssa on hyödynnettävä samoin kuin kysyntäjoustoja ja energian varastointia.
- Kaikkien sähkötuottajien on myytävä sähkö markkinoille ja vastattava omista tasekustannuksistaan täysimääräisesti.
- Verkkoyhtiöiden on oltava neutraaleja markkinaosapuolien suhteen ja tarjottava sähkönsiirto- ja mittauspalveluja läpinäkyvin ehdoin.
- Alkuperäisessä komission esityksessä ehdotettiin day-ahead markkinoiden teknisistä hintakatoista luopumista ja niiden korvaamista VoLLilla (value of lost load); parlamentin käsittelyssä harmonisoitu tekninen hintakatto kuitenkin onneksi palautettiin.

- Neuvosto vaati, että verkkoyhtiöiden olisi edelleen otettava vastaan pienten uusiutuvalla energialla sähköä tuottavien ja demonstraatiolaitosten sähkö kiinteään hintaan; tämä poikkeus tekisi aggregaattoreiden toiminnan mahdottomaksi sähkön pientuotannon osalta.
- Tehopulatilanteissa käytettävän uuden kapasiteettimarkkinan piirissä olevan tuotantokapasiteetin päästöt eivät saisi neuvoston mielestä ylittää 550 g/kWh vuodesta 2025 lähtien; tämä säädös on täysin turha mutta saanut parlamentissa poliittista kannatusta.
- Sääöksellä ei pitäisi olla vaikutusta Suomen tehoreservien käyttöön.

Uusiutuvien energialähteiden edistämisdirektiivi

- Komission alkuperäisessä esityksessä oli 27 %:n uusiutuvien energialähteiden tavoite vuoteen 2030 mennessä, joka olisi EU-tasolla sitova; parlamentti esittää vielä kovempaa 35 %:n sitovaa tavoitetta.
- Kestävyyssuhteiden suhteen jäsenmailla säilyy metsäbiomassan osalta oikeus määrittellä kansallisesti kestävä metsätalouden periaatteet.
- Liikennepolttoaineiden sekoitusvelvoitetta jatketaan ja komissio on esittänyt 14 %:n osuutta vuoteen 2030 mennessä; Suomen kansallinen tavoite on 30 %.
- Kestävien raaka-aineiden listan määrittely säilyy komission päätösvallassa; listaan voi lisätä ja siitä voi poistaa raaka-aineita tilanteen niin vaatiessa.
- Ongelmaksi on jäänyt uusiutuvien energialähteiden käyttö sekapolttokattiloissa, jota ei voi laskea mukaan kansalliseen uusiutuvien energialähteiden osuuteen.

22.3.2018

Teknologiatoiminta

7

Energiaunionin hallintomalli

- Jäsenmaiden on valmisteltava suunnitelmat, joiden mukaisesti päästöjen vähennystavoite, uusiutuvien energialähteiden lisäämistavoite ja energiatehokkuuden parantamistavoite saavutetaan vuoteen 2030 mennessä.
- Kansallisten suunnitelmien laadinnassa on otettava huomioon, että niitä voi tulevaisuudessa kiristää mutta ei löysentää.
- Komissio tekee suunnitelmista yhteenvedon varmistukseksi tavoitteiden saavuttamisen myös EU-tasolla; tästä voi tulla ongelmia, jos EU-tason tavoitteiden saavuttaminen ei näytä onnistuvan.
- Kansallisesti on huolehdittava siitä, ettei niiden maiden taakkaa lisätä, jotka ovat saavuttamassa omat tavoitteensa.
- Lisäksi jäsenmaiden päätösvalta energiantuotantotavoista ja keinoista uusiutuvien energialähteiden tavoitteiden ja energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi on säilytettävä.

22.3.2018

Teknologiatoiminta

Energiatehokkuusdirektiivi

- Energiatehokkuuden parantamistavoite on komission esityksessä sitova 30 % vuoteen 2030 mennessä mutta parlamentti esittää 35 %.
- Komission esitys lähtee edelleen siitä, että energian myyjillä säilyy velvoite suorittaa säästötoimenpiteitä 1,5 %:n osuudelle myynnistä vuosittain; vaihtoehtoisten keinojen käyttö on sallittua, kunhan osoitetaan, että niillä saavutetaan saman suuruinen energiatehokkuustavoite kuin velvoitteillakin.
- Suomessa on alusta asti sovellettu vapaaehtoisia sektorikohtaisia energiatehokkuussopimuksia, joilla on saavutettu energiatehokkuusdirektiivin tavoitteet; näin on tarkoitus menetellä myös vuoden 2020 jälkeen.
- Ongelmaksi voi tulla direktiiviin kirjattu sitova katto EU:n energiankulutukselle; näköpiirissä on, että sähkön käyttö tulee merkittävästi kasvamaan sitä mukaa kun vähähiilisiä teknologioita otetaan käyttöön.
- Vetyeläkitykseen perustuva hiilidioksidivapaa terästehdas tarvitsee vedyn tuotannossa paljon enemmän energiaa tavalliseen terästehtaaseen verrattuna; vetyä tarvitaan runsaasti myös uusiutuvia liikennepolttoaineita valmistavissa biojalostamoissa.

22.3.2018

Teknologiateollisuus

9

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi

- Sisältää ehdotuksen julkisten rakennusten energiataloudellisten peruskorjausstrategioiden laatimiseksi.
- Komissio valmistelee rakennuksia varten erityisen "smartness" indikaattorijärjestelmän.
- Sisältää ehdotuksin sähköautojen latauspisteiden ja latausvalmiuden lisäämiseksi.
- Lämmitys- ja ilmastointijärjestelmille vaaditaan säännölliset ja pakolliset tarkastukset tai vaihtoehtoisesti neuvontamenettely.

22.3.2018

Teknologiateollisuus

10

Puhtaan energian paketin jatkovalmistelu

- Paketista käsitellään kolmikantaneuvotteluissa tänä keväänä energiatehokkuusdirektiivi, uusiutuvien energialähteiden direktiivi ja energiaunionin hallintomalli.
- Energiamarkkina-asetuksesta ja energiamarkkinadirektiivistä on valmiina parlamentin kanta ja kolmikantaneuvottelut aloitetaan syksyllä 2018.
- Muut paketin osat on käsitelty loppuun.

22.3.2018

Teknologiатеollisuus

Kiitos!

Martti Kätkä
p. 050 380 4496
martti.katka(at)teknologiateollisuus.fi
@KatkaMartti

22.3.2018

Teknologiатеollisuus

12